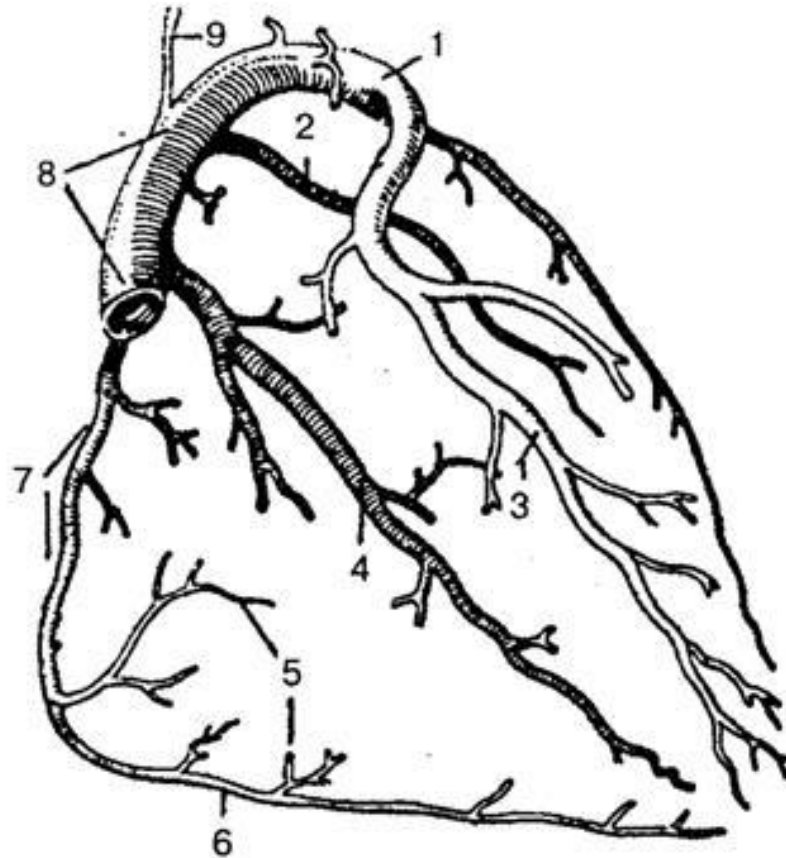
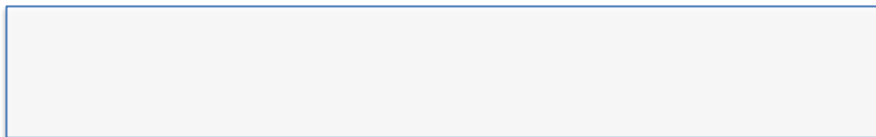

Жүректің иннервациясы

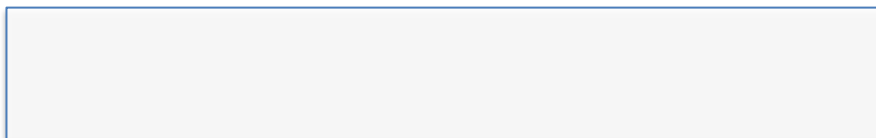

• **Автоматизмге қарамастан, жүректің жұмысы вегетативтік нерв жүйесінің (ВНЖ) бақылауында болады: өткізгіш жүйенің түйіндері мен будаларына нервтер және олардың тармақтары ере жүреді. Жүрек – бір мезетте өзін-өзі реттейтін және реттелетін жүйе. Қысқарған кардиомиоциттер қимылыдық биопотенциалдарды екі көзбен:**

1. Өткізгіш жүйеден-ең алдымен синусты-жүрекше түйінінен

2. Вегетативті нерв жүйесінен-жүрек орталығынан

• **Жүрек иннервацияланады**

• **Сезімтал нерв талшығы**

- Симпаткалық репректорлық доғада олар жұлының орталық сегменттерінің жұлын түйіндерінің сезімтал псевдоуниролярлы нейрондарынан шығады. Бұл нейрондардың аксондары орталыққа-жұлының жоғарғы бес кеудесегменттерінің деңгейіндегі сұр заттың бүйір мүйіздерінің латералді аралық-ядроларының нейрондарына өтеді.
- Парасимпатикалық репректорлық доғада сезімтал нерв талшықтары кезбе нервтің төменгі ганглиінің сезімтал псевдоуниролярлы нейрондарынан келеді. Сезімтал нейрондардың аксондары сопақша миға жетіп, жеке жолдың ядросының нейрондарында, содан соң-кезбе нервтің дорсалді парасимпаткалық ядросының және реткулялық формация ядроларының нейрондарына синапстар құрайды.

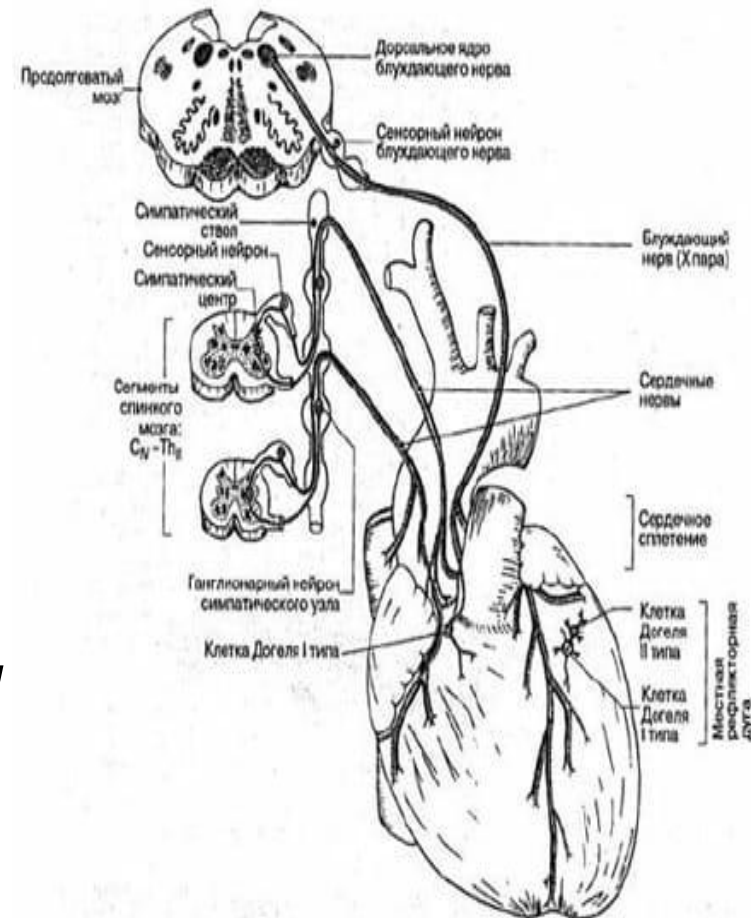
• **Эфференттік нерв талшығы**

- Интрамуралді ганглийлердің сезімтал нейрондары. Олардың дендриттерінің терминалдары негізінен эпикардта және эндокард астында көптеген рецепторлармен аяқталады. Миокардта рецепторлар бұлшық ет “талшықтардың” кардиомиоциттерінің арасындағы борпылдақ талшықты дәнекер тінді нәзік қабатшаларында кездеседі.

Эфференттік нерв талшықтары

ВНЖ симпатикалық және парасимпатикалық талшықтары болып табылады. Олар жүрек қызметін бес бағытта өткізу қамтамасыз етеді.

- Жүрек соғылуының жиілігін және сиректігін;
- Жиырылудың әлсіреуін және күшеюін;
- Жүрек бұлшық ет қозғыштығының көтерілуін және төмендеуін;
- Өткізгіштігінің нашарлауын және жақсаруын;
- Жүрек бұлшық етінің тонусының өзгеруін нәзік реттейтін импульстардың орталық нерв жүйесінен өткізілуін қамтамасыз етеді.

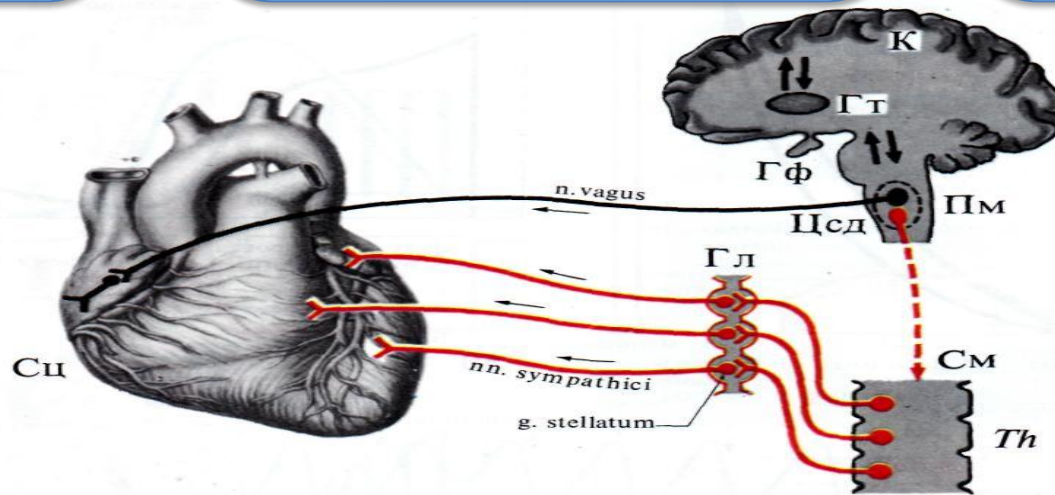

Синаптикалық рефлекторлық доғасы үш нейрондар тізбегінен өтеді:

1-ші нейрон- сезімтал, спиналды ганглийде орналасады.

2-ші нейрон- ассоциативтік эференттік, жұлынның латеральді аралық ядросында орналасады.

3-ші нейрон- қимылдатқыш, перифериялық симпатикалық ганглийде орналасады.

Импульс симпатикалық рефлекторлық доғамен мына бірізділікпен өтеді:

Импульстар жиылғыш кардиомиоциттерге тікелей әсер етпейді, жанама түрде әсер етеді.

Парасимпатикалық рефлектор доға үш нейрондардың тізбегінен тұрады;

- 1-ші нейрон- сезімтал, кезбе нейронының сезімтал ганглийінің құрамында;
- 2-ші нейрон-кезбе нейронның ядросында;
- 3-ші нейрон-интрамуралді ганглийде.

Импульстың параксималды рефлекторлық доғада өтуі;

- 1-і нейронның ретцепторы-> 1-і нейронның дендриті;
- 2-і нейронның дендриті-> 2-і нейронның аксоны;
- 3-і нейронның дендриті-3-і нейронның аксоны (постгангион холинергикалық нерв талшығы түрінде жүректің өткізгіш жүзесіне бағытайды;)

